

Warszawa · Warsaw

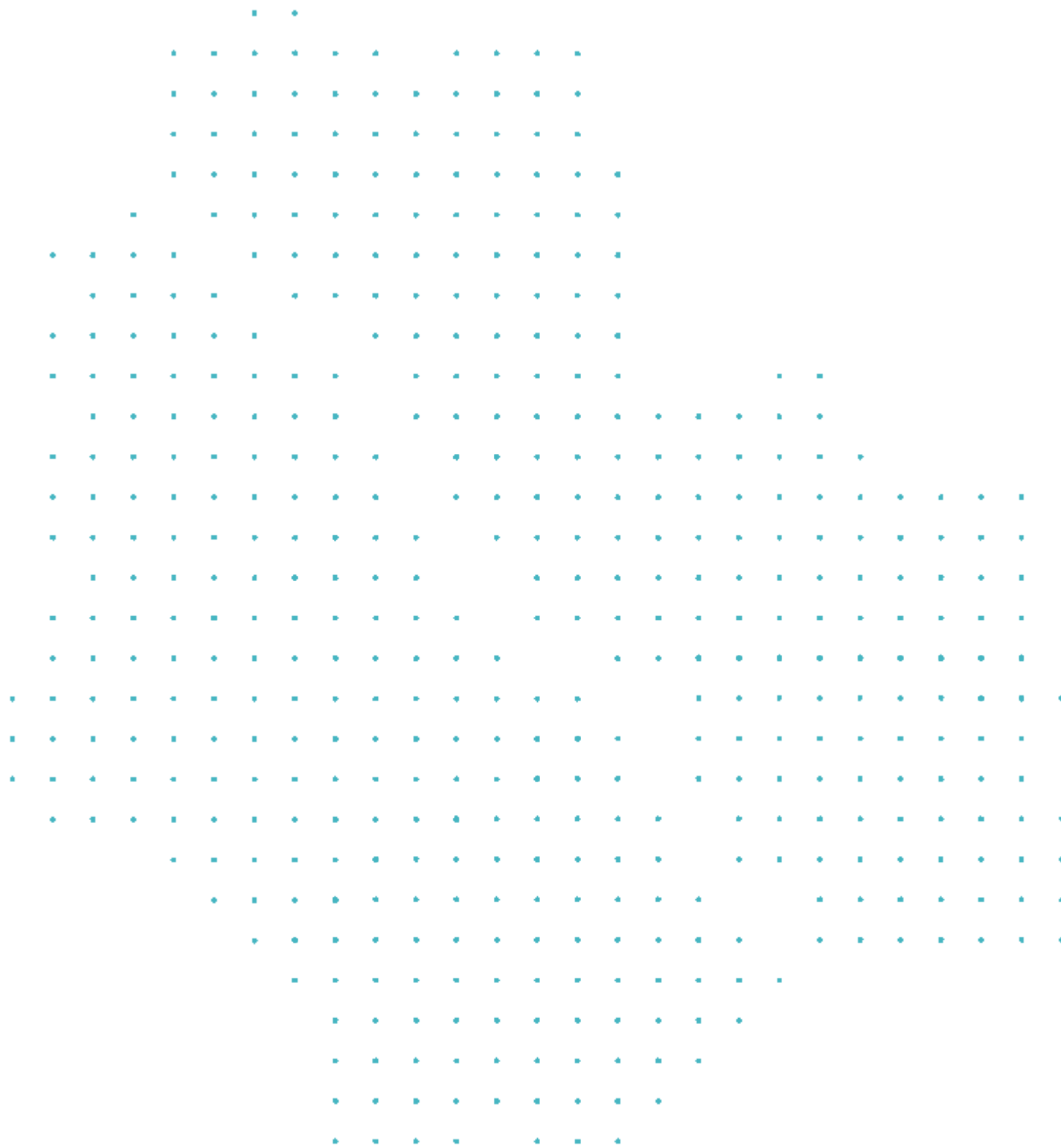

Warszawa · Warsaw

Spis treści

Contents

←← Panorama miasta
z mostu Gdańskiego

←← Panorama of the city
from the Gdański Bridge

← Pomnik Syreny na warszawskim Powiślu,
na tle Stadionu Narodowego

← Monument of the Mermaid of Warsaw in Powiśle
with the National Stadium in the background

Janusz Kapusta

Pomiędzy

Between

10

Północna Warszawa

North Warsaw

12

Centralna Warszawa

Central Warsaw

70

Południowa Warszawa

South Warsaw

148

Why

Propozycją napisania wstępu do książki o Warszawie poczułem się jednocześnie mile pochlebiony i zaskoczony. Przecież po pierwsze – jestem bardziej kimś opowiadającym swoje historie za pomocą rysunku czy obrazu, a po drugie – przez prawie trzydzieści dziewięć lat mieszkałem w Nowym Jorku. Co ja mam do powiedzenia o tym dumnym, niezłomnym, niezwykłym, zaskakująco rozwijającym się mieście? Fakt – moim mieście, ale... Może właśnie ta nieoczywistość zaciekała wydawcę. Chciał usłyszeć inną, osobną, moją opowieść o Warszawie. Powiedziałem, że pomyślę. Zacząłem robić notatki. Miasta, które zmieniało się poza mną, doświadczałem jakby odświeżenie – kiedy raz do roku przylatywałem do Polski. W pewnym momencie poczułem, że mnie również zainteresowało, co z tej intymnej zadumy może się narodzić. Nigdy nie wiemy, kim jesteśmy, zanim nie przeprowadzimy prób na sobie.

Distance

Polak mieszkający za granicą nosi całą Polskę w swojej głowie, ale kiedy się w Polsce pojawia, jego głowa jest tylko jedną z 38 milionów innych, które Polska nosi w sobie. To duża różnica. Ten zewnętrzny punkt oglądu Polski – a Warszawy w szczególności – nie jest jakimś mądrzejszym widzeniem, ale na pewno dopełniającym i wzbogacającym jej obraz. Przez porównanie dwóch różnych sytuacji – dostarcza materiału do zadumy. Pozwala uświadomić sobie własne doświadczenia na tle nie tyle szerszego, ale innego kontekstu. Kto piękniej

← Stolica nocą –
widok z mostu Siekierkowskiego

tęsknił za Polską niż Mickiewicz, Słowacki, Norwid? Kto głębiej wyraził nostalgię za krajem niż Chopin? Kto, jak nie emigrant Gombrowicz w *Dziennikach*, opisał wizję mądrej polskości? Wszyscy nosili ojczyznę – czy jej brak – w swojej głowie.

Warsaw

Znałem obu twórców jednej z najpiękniejszych polskich piosenek. Marek Gaszyński napisał słowa, a Czesław Niemen muzykę. *Sen o Warszawie*. Ten sen był moją jawą. W Warszawie metaforycznie „urodziłem się” – do bycia sobą, do myślenia na własny rachunek, do ochoty na drugiego człowieka, do zadumy i marzeń. Tamten czas upojnego socjalizmu wymuszał szanowanie siebie. Przyjaźnie stały się najważniejszą wartością. Dziewczyny były młode i piękne, chłopcy dowcipni i zdolni. Wszyscy razem wystarczająco mądrzy, by być świadomi eksperymentu przeprowadzanego przyjacielską ręką wschodniego brata w miejscach, w których przyszło nam żyć. Zniewolony umysł nas nie dotyczył. Mam, niestety, poczucie, że obecna sytuacja w Polsce i na świecie nie ułatwia młodym tak łatwego i klarownego rozpoznania, co jest w życiu prawdziwą wartością. Bezustanny napór prawdziwych i nieprawdziwych informacji wymusza powierzchowność i bezrefleksyjność. Technologia oddziela od siebie ludzi bardziej, niż daje pozorne poczucie, że ich łączy. Pozostaje nadzieja, że, jak w każdym pokoleniu, ludzie się zmieniają i dorastają. Jak miasta. → 26

← City by night –
view from the Siekierkowski Bridge

Between

Why

I was honoured and surprised to receive the request to write the introduction to the book about Warsaw. After all, firstly, I am more of a person who tells his stories by means of a drawing or painting and, secondly, I have lived in New York for almost thirty-nine years. What do I have to say about this proud, indomitable, unusual, remarkably developing city? Actually, it is my city but... Perhaps the ambiguity was what the publisher found tempting. He wanted to hear a different, singular, my story of Warsaw. I will think about it, I replied. I started to take notes. I used to experience the city, changing in my absence, as if it were a celebration – when I visited Poland once a year. At some point, I realised I was also growing curious to see what such an intimate reflection could bring. We never know who we are until we carry out trials on ourselves.

Distance

A Pole living abroad carries the entire Poland in one's head, but while in Poland, one's head is only one of the thirty-eight million heads that Poland carries within itself. It is a huge difference. The external perspective of Poland – in particular Warsaw – is by no means a smarter viewpoint, but it certainly complements and enhances the picture. By comparing two unlike situations, it gives food for thought. It helps you realise your own experience not in a wider but in a different context. Has anyone ever missed Poland in a more endearing way than Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, or Cy-

prian Kamil Norwid? Has anyone ever expressed their homesickness in a deeper way than Frédéric Chopin? Could anyone compare to Witold Gombrowicz in exile, who described a vision of a wise Polishness in his *Diaries*? Each carried his homeland – or lack of it – in his head.

Warsaw

I knew both authors of one of the most beautiful Polish songs. Marek Gaszyński wrote the lyrics and Czesław Niemen the music. *Sen o Warszawie – A Dream About Warsaw*. That dream was my reality. In Warsaw, I was metaphorically “born” – to be myself, to think on my own, to care about another human being, to reflect, and to dream. That time of intoxicating socialism required self-esteem. Friendships became of the utmost importance. Girls were young and pretty, boys were funny and capable. Altogether, they were smart enough to be aware of the experiment conducted by the friendly hand of the Eastern Soviet brother in the places where we ended up living. The captive mind did not concern us. Unfortunately, it seems to me that the current situation in Poland and in the world does not help young people discern easily and clearly the actual value in life. A constant flow of true and untrue information necessitates superficiality and thoughtlessness. Technology divides people much more than it apparently makes them feel connected. The hope remains that, as in every generation, people change and grow. Like cities. → 27

Północna Warszawa

North Warsaw

Fontanny przed Warsaw Spire
przy placu Europejskim

Fountains in front of the Warsaw Spire
in Europejski Square

Kompleks biurowo-handlowy Skysawa
przy ulicy Świętokrzyskiej

Skysawa office and retail complex
on Świętokrzyska Street

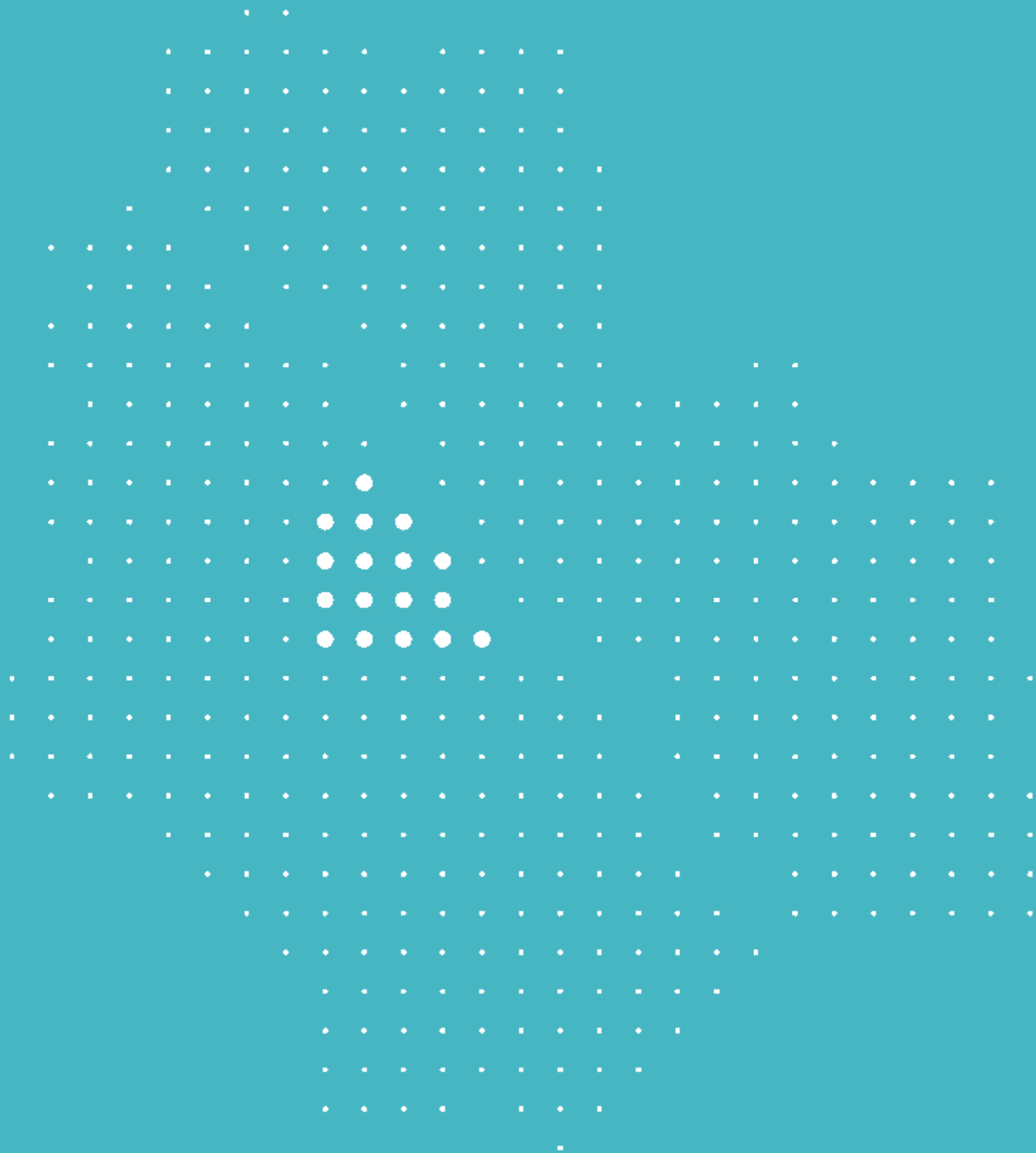
Pałac Kultury i Nauki, wieżowiec Varso Tower
oraz apartamentowiec Złota 44 –
widok z kładki na Wiśle od strony Pragi

Palace of Culture and Science, the Varso Tower
high-rise, and the Złota 44 apartment building
– view from a footbridge across
the Vistula River from the Praga side

Centralna Warszawa

Central Warsaw

Pomnik Syreny
na Rynku Starego Miasta

Monument of the Mermaid
in the Old Town Market Square

Południowa Warszawa

South Warsaw

← Siedziba główna Telewizji Polskiej przy ulicy Woronicza

← Headquarters of the Polish Television on Woronicza Street

Warszawa • Warsaw

